

Uchwała nr 11
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 4 stycznia 2025 roku
w sprawie projektu dokumentu o charakterze strategicznym w dziedzinie
informatyzacji.

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwała się stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego w sprawie projektu dokumentu o charakterze strategicznym w dziedzinie informatyzacji, zwanego dalej „Strategią”.

§1

Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie opiniuje projekt Strategii Cyfryzacji Polski do 2035 r.

§2

Rada zwraca uwagę aby w założeniach realizacyjnych Strategii szerzej i bardziej systemowo uwzględnić rolę organizacji pozarządowych jako sojuszników i realizatorów w części zapisanych w dokumencie zadań. Niepokoi nas fakt, iż organizacje pozarządowe nie są wystarczająco włączone w proces tworzenia państwa cyfrowego m.in. nie uwzględniono ich w tworzonym systemie baz, nie uwzględniono także procesu cyfryzacji tego sektora w podobnym stopniu co w odniesieniu do innych środowisk. Wnioskujemy o włączenie sektora pozarządowego w działania ujęte w Dokumencie.

Rada zwraca również uwagę, że przy opracowaniu dokumentów wykonawczych wobec Strategii należy uwzględnić perspektywę organizacji pozarządowych - organizacji branżowych prowadzących działalność w poszczególnych obszarach objętych zakresem Strategii .

§3

Wnosimy o doprecyzowanie używanego w dokumencie słowa „dostępność”.

Z kontekstu dokumentu wynika, iż rozumienie pojęcia “dostępność” wykorzystywane w projekcie Strategii różni się od definicji “dostępności” zawartej w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Rodzi to zatem pytanie o interpretację tego pojęcia w kontekstach ujętych w dokumencie. Wnosimy o dodanie słownika z definicjami, w tym definicji dla słowa „dostępność” używanego w dokumencie.

W Strategii brak wyraźnego wskazania na konieczność szerokiego dostosowania cyfrowego wszystkich już istniejących rozwiązań cyfrowych zgodnie w wymogami WCAG. W pierwszej kolejności – przed synchronizacją systemów – należy doprowadzić do pełnej mobilności funkcjonujących narzędzi, dostępnych zarówno dla społeczeństwa jak i dla pracowników administracji.

W celu 1. - wskazano, iż będą powstawać gminne Kluby Rozwoju Cyfrowego (KRC), brak jednak we wskazaniu informacji o tym czy będą one dostosowane architektonicznie i narzędziowo do realizacji edukacji na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Warto wskazać ten element w Strategii. KRC zakłada dostępność tylko dla dorosłych mieszkańców naszego kraju, w związku z tym w szkołach powinny zostać wdrożone również narzędzia kompleksowej edukacji cyfrowej, w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Podpunkt b celu 1. – odnosi się wprost do wsparcia osób z niepełnosprawnościami w zakresie finansowym oraz konieczności organizacji szkoleń (za pośrednictwem NGO) dla tej grupy.

Podpunkt c celu 1. - odnosi się do zapewnienia wiedzy o narzędziach i szkoleniach podnoszących kompetencje cyfrowe – naszą obawę budzi przypuszczenie, że działania te są dedykowane wyłącznie dla osób posiadających już te kompetencje. Należy pamiętać o statystykach przytoczonych w pierwszej części dokumentu mówiących o znaczących deficytach u licznych grup społecznych. Tym samym informowanie

o szkoleniach wyłącznie za pośrednictwem narzędzi cyfrowych będzie pogłębiać duże dysproporcje w dostępności do wiedzy.

Cel 2. - Zwiększenie liczby specjalistów i specjalistek ds. ICT- cel ten nie uwzględnia osób z niepełnosprawnościami – co jest niezrozumiałe bowiem osoby, te często pozbawione swobodnej możliwości przemieszczania się, mogą - przy zapewnieniu odpowiednich narzędzi i działań edukacyjnych - realnie zwiększyć liczbę specjalistów ICT w Polsce. Kluczem jest stworzenie przyjaznych warunków do udziału osób z niepełnosprawnościami w procesie transformacji cyfrowej.

Cel 3. - Dostępna edukacja na wszystkich etapach kształcenia- cel ten nie uwzględnia edukacji o konieczności tworzenia materiałów naukowych spełniających wymogi dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Otwarcie edukacji i zapewnienie jej dostępnej formy jest kluczowe dla zwiększenia aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Niezbędne jest wskazanie w Strategii informacji o konieczności nauczania uwzględniającego wymagania dostępności cyfrowej, również w zakresie konieczności doskonalenia kadr naukowych w tym zakresie.

Cele 4-6. - Również nie uwzględniają działań ukierunkowanych na osoby z niepełnosprawnościami lub uwzględniają je jedynie pośrednio. Osoby z niepełnosprawnościami mogą być zarówno klientami czyli osobami, które będą korzystać z wytworzonych produktów czy usług, jak również pracownikami organizacji, instytucji czy podmiotów toteż planowane działania powinny uwzględniać potrzeby tej grupy.

§4

Ponadto Rada wnosi o przyjrzenie się przez projektodawcę szczegółowym rozwiązaniom zaproponowanym przez organizacje pozarządowe do treści Strategii - szczególnie ucyfrowienie procesu obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej zgłaszane przez Instytut Spraw Obywatelskich.

§5

Niniejszą uchwałą należy przekazać Ministrowi Cyfryzacji.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz